II

(Akti, katerih objava ni obvezna)

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 7. decembra 2005

o oprostitvi plačila trošarine za mineralna olja, ki se uporabljajo kot gorivo pri proizvodnji aluminijevega oksida v regiji Gardanne, v regiji Shannon in na Sardiniji, ki se izvaja v Franciji, na Irskem in v Italiji

(notificirano pod dokumentarno številko C(2005) 4436)

(Besedilo v francoskem, angleškem in italijanskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2006/323/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi ([1]), in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. **POSTOPEK**

Zakonodaja Skupnosti o uskladitvi davčnih določb

(1) Na Irskem je težko kurilno olje, ki se uporablja kot gorivo pri proizvodnji aluminijevega oksida v regiji Shannon, že od leta 1983 oproščeno notranjih trošarin. Italija in Francija sta podobne oprostitve odobrili v zvezi z gorivom, uporabljenim v tovarnah na Sardiniji in v regiji Gardanne od leta 1993 oziroma 1997. Člen 6 Direktive Sveta 92/82/EGS z dne 19. oktobra 1992 o približevanju trošarinskih stopenj za mineralna olja ([2]) je določil najnižjo trošarinsko stopnjo za težka olja, katero morajo države članice uporabljati od 1. januarja 1993. Kljub temu je Svet z naslednjimi odločbami Irski dovolil oprostitev plačila trošarine za mineralna olja, uporabljena za proizvodnjo aluminijevega oksida v regiji Shannon (v nadaljnjem besedilu „irska oprostitev“):

— Odločba Sveta 92/510/EGS z dne 19. oktobra 1992, ki državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s postopkom, predvidenim v členu 8(4) Direktive 92/81/EGS ([3]);

— Odločba Sveta 97/425/ES z dne 30. junija 1997, ki državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, uporabljajo ali še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s postopkom, predvidenim v Direktivi 92/81/EGS ([4]);

— Odločba Sveta 1999/880/ES z dne 17. decembra 1999, ki državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, uporabljajo ali še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s postopkom, predvidenim v Direktivi 92/81/EGS ([5]);

([1]) UL C 30, 2.2.2002, str. 17, str. 21 in str. 25.

([2]) UL L 316, 31.10.1992, str. 19.
([3]) UL L 316, 31.10.1992, str. 16.
([4]) UL L 182, 10.7.1997, str. 22.
([5]) UL L 331, 23.12.1999, str. 73.

— Odločba Sveta 2001/224/ES z dne 12. marca 2001 o nižjih trošarinskih stopnjah in oprostitvah plačila trošarine za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene ([6]);

(2) Odločbe 97/425/ES, 1999/880/ES in 2001/224/ES ter Odločba Sveta 93/697/ES z dne 13. decembra 1993, ki nekaterim državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, uporabljajo ali še naprej uporabljajo nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s postopkom, predvidenim v členu 8(4) Direktive 92/81/EGS ([7]), Odločba Sveta 96/273/ES z dne 22. aprila 1996, ki nekaterim državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, uporabljajo ali še naprej uporabljajo nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s postopkom, predvidenim v členu 8(4) Direktive 92/81/EGS ([8]) in Odločba Sveta 1999/255/ES z dne 30. marca 1999, ki v skladu z Direktivo 92/81/EGS nekaterim državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja uporabljajo ali še naprej uporabljajo nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine, in spreminja Odločbo 97/425/ES ([9]), so dovolile podobne oprostitve v zvezi z mineralnimi olji, uporabljenimi kot gorivo v proizvodnji aluminijevega oksida na Sardiniji v Italiji (v nadaljnjem besedilu „italijanska oprostitev“).

(3) Odločbe 97/425/ES, 1999/255/ES, 1999/880/ES in 2001/224/ES tudi dovoljujejo oprostitve v zvezi z mineralnimi olji, ki se uporabljajo kot gorivo pri proizvodnji aluminijevega oksida v regiji Gardanne v Franciji (v nadaljnjem besedilu „francoska oprostitev“).

(4) Peta uvodna izjava v preambuli k Odločbi 2001/224/ES navaja, da „ta odločba ne vpliva na izid postopkov, izvedenih na podlagi členov 87 in 88 Pogodbe, ki se nanašajo na izkrivljanje delovanja enotnega trga. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo v skladu s členom 88 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči“. Odločba 1999/880/ES dovoljuje oprostitve do 31. decembra 2000. Odločba 2001/224/ES dovoljuje oprostitve do 31. decembra 2006.

(5) Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije ([10]) je z 31. decembrom 2003 razveljavila Direktivo 92/82/EGS. Člen 2(4)(b) Direktive 2003/96/ES navaja, da Direktiva ne velja za številne uporabe električne energije, zlasti ne za dvojno uporabo energentov. Druga alinea člena 2(4)(b) navaja, da se uporaba energentov za kemijsko redukcijo in elektrolitične in metalurške procese šteje za dvojno uporabo. Zato od 31. decembra 2003, ko se je ta direktiva začela uporabljati, ni bilo več najnižje trošarine za težka goriva, uporabljena v proizvodnji aluminijevega oksida.

Korespondenca med Komisijo in zadevnimi državami članicami

(6) Že leta 1970, ko se na Irskem aluminijev oksid še ni proizvajal, sta irski organ za industrijski razvoj in Aughinish Alumina Ltd (v nadaljnjem besedilu „Aughinish“) razpravljala o možnosti povračila dajatev, plačanih za surovine, uporabljene pri proizvodnji blaga, ki se je izvažalo v skladu s takrat veljavno zakonodajo. Dogovorjeno je bilo, da se takšna oprostitev začne uporabljati, če Aughinish na Irskem zgradi tovarno. Od leta 1975 je začela veljati bistveno spremenjena zakonodaja. Aughinish je s svojimi vlaganji začel leta 1978, dejavnosti pa so se začele leta 1982. Irska oprostitev je začela veljati leta 1983.

(7) V dopisu z dne 28. januarja 1983 je Irska Komisijo obvestila o obvezi, dani Aughinishu, in o njenem načrtovanem izvajanju. V dopisu z dne 22. marca 1983 je Komisija odgovorila z obrazložitvijo, da *„če se bo pomoč začela izvajati šele zdaj, bi Komisija dopis z dne 28.1.1983 lahko obravnavala kot priglasitev v smislu člena 93(3) [zdaj člen 87(3)] Pogodbe*“. Irska je to potrdila v dopisu z dne 6. maja 1983. V zvezi s to korespondenco ni bila sprejeta nobena odločitev.

(8) V dopisih z dne 29. maja 1998 (D/52247) in 2. junija 1998 (D/52261) je Komisija od Italije in Francije zahtevala informacije, da bi tako preverila, ali bi italijanska in francoska oprostitev sodili v področje uporabe členov 92 in 93 (zdaj člena 87 in 88) Pogodbe. Komisija je Italijo opomnila na svojo zahtevo v dopisu z dne 16. junija 1998 (D/52504). Italija je odgovorila v dopisu z dne 20. julija 1998 (evidentiranim 23. julija 1998 pod številko A/35747). Francija je po tem, ko je z dopisom z dne 10. julija 1998 (evidentiranim 13. julija 1998 pod številko A/35402) zaprosila za podaljšanje roka za odgovor, kar je bilo odobreno z dopisom z dne 24. julija 1998 (D/53163), odgovorila z dopisom z dne 7. avgusta 1998 (evidentiranim 11. avgusta 1998 pod številko A/36167).

([6]) UL L 84, 23.3.2001, str. 23.
([7]) UL L 321, 23.12.1993, str. 29.
([8]) UL L 102, 25.4.1996, str. 40.
([9]) UL L 99, 14.4.1999, str. 26.
([10]) UL L 283, 31.10.2003, str. 51.

(9) Irska je Komisiji v okviru svojega letnega poročila o dodeljevanju državne pomoči predložila podatke o predvidenih zneskih pomoči, dodeljenih na podlagi oprostitve plačila davka za obdobje od leta 1995, ti zneski so vključeni tudi v ustrezne letne preglede državne pomoči. Irska oprostitev je bila omenjena tudi v uradnih obvestilih Evropske unije Svetovni trgovinski organizaciji v skladu s členom XVI:1 Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 in členom 25 Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih za leta 1997, 1998, 1999, 2000, 2001/2002 in 2003/2004 ([11]).

(10) V dopisih z dne 17. julija 2000 (D/53854, D/53855 in D/53856) je Komisija od Francije, Irske in Italije zahtevala, da priglasijo oprostitve. Francija je odgovorila v dopisu z dne 4. septembra 2000 (evidentiranim 5. septembra 2000 pod številko A/37220). Komisija je Italijo in Irsko opozorila na svojo zahtevo in v dopisih z dne 27. septembra 2000 (D/54915, D/54911 in D/54914) ti državi članici in tudi Francijo pozvala k predložitvi nadaljnjih informacij. Irska je odgovorila v dopisu z dne 18. oktobra 2000 (evidentiranim 20. oktobra 2000 pod številko A/38674). Komisija je Italijo in Francijo opozorila na svoje zahteve v dopisih z dne 20. novembra 2000 (D/55707 in D/55708). Italija je odgovorila v dopisu z dne 7. decembra 2000 (evidentiranim 13. decembra 2000 pod številko A/40512). Francija je odgovorila v dopisu z dne 8. decembra 2000 (evidentiranim 11. decembra 2000 pod številko A/40419). Zadeve so bile evidentirane pod številkami NN22/2001 IR, NN 26/2001 IT in NN23/2001 FR.

Postopki v skladu s členom 88(2) Pogodbe

(11) Z odločitvami C(2001) 3296, C(2001) 3300 in C(2001) 3295 z dne 30. oktobra 2001 je Komisija glede oprostitev sprožila postopek, določen v členu 88(2) Pogodbe. Te odločitve so bile poslane Irski, Italiji in Franciji v dopisih z dne 5. novembra 2001 (D/291995, D/291999 in D/292000). Odločitve so bile 2. februarja 2002 ([12]) objavljene v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*. Komisija je od tretjih strank prejela naslednje pripombe:

(a) Od Aughinisha: dopis z dne 26. februarja 2002 (evidentiran 1. marca 2002 pod številko A/31598), ki se je nanašal na prejšnji dopis z dne 24. januarja 2002, in dopise z dne 1. marca 2002 (evidentirane istega dne pod številko A/31617, A/31618 in A/31625);

(b) Od Eurallumine SpA (v nadaljnjem besedilu „Eurallumina“), italijanskega upravičenca: dopise z dne 28. februarja 2002 (evidentirane 28. februarja 2002 in 4. marca 2002 pod številko A/31559, A/31656 in A/31772);

(c) Od Alcan Inc. (v nadaljnjem besedilu „Alcan“), francoskega upravičenca: dopis z dne 1. marca 2002 (evidentiran 4. marca 2002 pod številko A/31657);

(d) Od Evropskega združenja za aluminij (v nadaljnjem besedilu „EAA“): dopis z dne 26. februarja 2002 (evidentiran 1. marca 2002 pod številko A/31598) glede prejšnjega dopisa z dne 24. januarja 2002.

(12) Vse tretje osebe, razen Alcana, so predložile svoje pripombe v okviru vseh treh postopkov. Pripombe so bile posredovane Irski, Italiji in Franciji v dopisih z dne 26. marca 2002 (D/51349) in 9. aprila 2002 (D/51555 in D/51559).

(13) Irska je po tem, ko je po telefaksu dne 1. decembra 2001 (evidentiranim 3. decembra 2001 pod številko A/39535) zaprosila za podaljšanje roka za odgovor, kar je bilo odobreno v dopisu z dne 7. decembra 2001 (D/55104), v dopisu z dne 8. januarja 2002 (evidentiranim 11. januarja 2002 pod številko SG(2002)A/490) odgovorila na odločitev Komisije. Komisija je v dopisu z dne 18. februarja 2002 (D/50686) zahtevala nadaljnje informacije. Irska je po tem, ko je po telefaksu dne 19. marca 2002 zaprosila za podaljšanje roka za odgovor, odgovorila v dopisu z dne 26. aprila 2002 (evidentiranim 29. aprila 2002 pod številko A/33141).

(14) Francija je po tem, ko je v dopisu z dne 21. novembra 2001 (evidentiranim 23. novembra 2001 pod številko A/39207) zaprosila za podaljšanje roka za odgovor, kar je bilo odobreno v dopisu z dne 29. novembra 2001 (D/54945), v dopisu z dne 12. februarja 2002 (evidentiranim 13. februarja 2002 pod številko A/31100) odgovorila na odločitev Komisije.

(15) Italija je na odločitev Komisije odgovorila v dopisu z dne 6. februarja 2002 (evidentiranim 12. februarja 2002 pod številko A/31091).

([11]) Dokumentacija je na voljo na www.wto.org. Zadnji dopis je datiran 15. decembra 2003 z referenčno številko 03-6591 in oznako G/SCM/N/95/EEC/Add.8.

([12]) Glej opombo 1.

2. PODROBEN OPIS ZADEVNIH UKREPOV

(16) Aluminijev oksid je bel prašek, ki se v glavnem uporablja v talilnicah za proizvodnjo aluminija. Proizvaja se iz boksitne rude s postopkom rafiniranja, pri čemer zadnja faza sestoji iz kalcinacije. Več kot 90 % kalciniranega aluminijevega oksida se uporabi pri taljenju kovinskega aluminija. Ostanek se nadalje predela in uporabi pri kemijskih postopkih. Komisija je v številnih odločbah o združitvi ([13]) ugotovila, da obstajata dva ločena proizvodna trga za: aluminijev oksid, primeren za talilnice (v nadaljnjem besedilu „SGA“) in aluminijev oksid, primeren za kemično uporabo (v nadaljnjem besedilu „CGA“). CGA je produkt z mnogo višjo dodano vrednostjo kakor SGA. Medtem ko je geografski trg za SGA svetoven, obsega trg za CGA zgolj Evropo.

(17) Ukrepi, na katere se nanaša ta odločba, sestojijo iz popolne oprostitve plačila trošarine za industrijska težka olja. Nacionalna zakonodaja predvideva oprostitve za kurilno olje, uporabljeno v proizvodnji aluminijevega oksida na celotnem ozemlju zadevnih držav članic. Vendar so morale Irska, Francija in Italija vsaj do začetka uporabe Direktive 2003/96/ES zagotoviti, da se ta ugodnost odobri zgolj v regijah, določenih v Odločbah Sveta, navedenih v uvodnih izjavah (1), (2) in (3). Odločba 2001/224/ES je oprostitve dovolila do konca leta 2006. Zadevne države članice niso sporočile, ali želijo, da se oprostitve podaljšajo po letu 2006. Ker se Direktiva 2003/96/ES ne uporablja za težko gorivo, uporabljeno za proizvodnjo aluminijevega oksida, za takšno podaljšanje ni potrebno dovoljenje Sveta. Leta 1999 so stopnje trošarine, veljavne na Irskem, v Franciji in Italiji, znašale 13,45 EUR, 16,78 EUR oziroma 46,48 EUR na tono težkega olja, vendar sta se zadnji dve stopnji od takrat povišali.

(18) V vsaki zadevni državi članici je samo en proizvajalec aluminijevega oksida.

(19) Upravičenec irske oprostitve je Aughinish. Družba ima sedež v regiji Shannon in je zdaj v lasti skupine Glencore, skupine z razpršenimi viri in z dejavnostmi, kot so miniranje, taljenje, rafiniranje, predelava in prodaja mineralov in kovin, energentov ter kmetijskih produktov po vsem svetu. Dobiček skupine Glencore v poslovnem letu 2003 je znašal 54 700 milijonov USD ([14]).

(20) Upravičenec italijanske oprostitve je Eurallumina. Sedež družbe je na Sardiniji. Od konca leta 1997 je Eurallumina sodelovalno skupno podjetje med Comalco Ltd (56,2 %) in Glencore (43,8 %). Comalco letno proda več kot 820 000 ton primarnih izdelkov iz aluminija, njegov dobiček v letu 2002 pa je znašal 256 milijonov USD. Ena izmed njegovih štirih talilnic je v Skupnosti, to je talilnica Anglesey v Združenem kraljestvu. Podružnica Comalco je v izključni lasti skupine Rio Tinto, ki se ukvarja z iskanjem, miniranjem in predelavo mineralnih virov po vsem svetu ([15]). Tovarna na Sardiniji proizvaja aluminijev oksid za račun udeležencev skupnega podjetja, katerim pripada proizvodnja aluminijevega oksida sorazmerno z njihovim deležem v konzorciju. Del proizvedenega aluminijevega oksida (okoli 25 %) se uporabi v bližnji talilnici primarnega aluminija Alcoa, katere edini dobavitelj je Eurallumina.

(21) Upravičenec do francoske oprostitve je Alcan, ki je leta 2003 prevzel Pechiney, vključno z njegovo rafinerijo aluminijevega oksida v regiji Gardanne. Alcan je drugi največji proizvajalec primarnega aluminija na svetu, z dobičkom 25 700 milijonov USD leta 2003 ([16]).

(22) Naslednje številke kažejo stanje za leto 1999:

	Aughinish	Eurallumina	Pechiney
Število zaposlenih	450	450	500
Proizvodnja SGA v tonah	1 396 000	897 761	280 000
Proizvodnja CGA v tonah	54 000	75 239	280 000
Prodaja aluminijevega oksida v milijonih EUR	245	135	128
Trošarina za težka olja v EUR za tono (*) (pri čemer se upošteva DDV)	13,46 (12,5 %)	46,48 (10 %)	16,78 (**) (19,6 %)
Poraba težkega kurilnega olja v tonah	336 000	262 114	32 047
Znesek pomoči v milijonih EUR	4,5	16,4	0,6

(*) Za primerjavo, najnižja stopnja, določena z Direktivo 92/82/EGS, je bila 13 EUR na tono.
(**) Za težka olja z manj kot 2 % vsebnostjo žvepla.

([13]) Glej na primer Odločbo Komisije 2002/174/ES v zadevi COMP/M.1693 – Alcoa/Reynolds (UL L 58, 28.2.2002, str. 25).

([14]) Glej www.glencore.com
([15]) Glej www.eurallumina.com, www.comalco.com in www.riotinto.com
([16]) Glej www.alcan.com

(23) Vse tri družbe se nahajajo na območjih, kjer so naložbe upravičene do regionalne pomoči: v regijah Gardanne in Shannon so naložbe upravičene do pomoči v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe, medtem ko so na Sardiniji naložbe upravičene do pomoči v skladu s členom 87(3)(a). Do 31. decembra 1999 so bile naložbe v regiji Shannon upravičene do pomoči v skladu s členom 87(3)(a) Pogodbe.

3. **RAZLOGI ZA SPROŽITEV POSTOPKA NA PODLAGI ČLENA 88(2) POGODBE**

(24) V odločitvi o sprožitvi postopka na podlagi člena 88(2) Pogodbe je Komisija izrazila svoje dvome glede združljivosti pomoči s Smernicami Skupnosti o državni regionalni pomoči ([17]), in zlasti glede na pravila o pomoči za tekoče poslovanje, vsebovanih v navedenih smernicah.

(25) Komisija je izrazila dvome tudi v zvezi z združljivostjo pomoči s Smernicami Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 1994 ([18]) in tistimi iz leta 2001 ([19]).

4. **PRIPOMBE TRETJIH STRANK**

Aughinish

(26) Aughinish trdi, da je Svet pri sprejetju Odločbe 2001/224/ES v celoti upošteval vidike državne pomoči in se je ustrezno prepričal, da oprostitve niso povzročile izkrivljanja konkurence ali vplivale na delovanje notranjega trga.

(27) Nadaljevanje oprostitve do 31. decembra 2006 je upravičeno in tudi ključnega pomena za preživetje družbe.

(28) Komisija ni upoštevala bistvenih zahtev, določenih v Uredbi Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ([20]).

(29) Tovarna aluminijevega oksida družbe Aughinish je na manj razvitem podeželju. Dejavnosti tovarne predstavljajo znaten delež proizvodnje, zaposlovanja in davčnih prilivov v regiji. Več kot polovica tonaže, ki se prevaža preko estuarija Shannon, je neposredno povezana z Aughinishom. Prispeva približno 20 % vsega davka na nepremičnine, ki ga pobere Svet okrožja Limerick. Vsako leto tovarna na Irskem porabi 70 milijonov EUR za blago in storitve, pri čemer se 70 % porabi lokalno. Za lokalno gospodarstvo bi bilo zaprtje tovarne katastrofalno.

(30) Prvotno je oprostitev zaradi odsotnosti naravnih virov energije v regiji ali alternativ težkemu olju, kot je zemeljski plin, veljala za kritični element v smislu konkurence. Aughinish trenutno razvija lastno termoelektrarno-toplarno (SPTE) na kraju obratovanja, ki bo delovala na zemeljski plin. Aughinish predvsem zaradi zamude pri vzpostavljanju potrebne infrastrukture za transport plina in elektrike nima alternativnega vira energije težkemu kurilnemu olju do leta 2006. Brez oprostitve bi bila tovarna nerentabilna in prisiljena v zaprtje. Brez prvotnih zagotovil Irske do naložbe sploh ne bi prišlo na Irskem niti znotraj Skupnosti.

(31) Oprostitev je bila priglašena kot državna pomoč leta 1983 in je postala veljavna pomoč v smislu člena 1(b) Uredbe (ES) št. 659/1999.

(32) Svet je soglasno sprejel Odločbo 2001/224/ES na podlagi predloga Komisije, ki dovoljuje oprostitve do decembra 2006.

(33) Komisija mora spoštovati legitimna pričakovanja upravičencev.

(34) S predlogom in sprejetjem Odločbe 2001/224/ES sta Komisija in Svet že ocenila, da so ukrepi z vidika konkurence sprejemljivi. To je razvidno iz uvodnih izjav v preambuli k Odločbi in iz besedila člena 8 Direktive 92/81/EGS, na katerem Odločba temelji.

(35) Ni izkrivljanja konkurence. Tudi z oprostitvijo ostaja Aughinish v primerjavi s svojimi konkurenti v Evropi in ostalem svetu v podrejenem konkurenčnem položaju. Kar zadeva tovarne v Evropi, ki proizvajajo aluminijev oksid, primeren za kemično uporabo, ni izkrivljanja konkurence, saj Aughinish proizvaja aluminijev oksid, primeren za talilnice. Poleg tega nemška tovarna uporablja zemeljski plin, ki ima prav tako koristi od oprostitve plačila trošarine, veljavne za druge industrijske potrošnike plina v Nemčiji. Še pomembneje je, da se Aughinish ni nikoli štel za neposrednega konkurenta drugim proizvajalcem aluminijevega oksida v Skupnosti. Proizvajalci Skupnosti konkurirajo predvsem proizvajalcem iz drugih držav po svetu, zlasti iz Avstralije. Evropa ne razpolaga s poceni plinom, ki je na voljo v Avstraliji in drugih državah. Zaradi zahteve po sežiganju kurilnega olja z nizko vsebnostjo žvepla, to je manj kot 3 %, je olje v Skupnosti dražje. Od 1. januarja 2003 je obvezna uporaba kurilnega olja z 1 % vsebnostjo žvepla, zaradi česar so se cene kurilnega olja in proizvodni stroški še povečali.

([17]) UL C 74, 10.3.1998, str. 9.
([18]) UL C 72, 10.3.1994, str. 3.
([19]) UL C 37, 3.2.2001, str. 3.
([20]) UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

(36) Aughinish se sklicuje tudi na neskladnost z odobritvijo Komisije podaljšanja številnih znižanj v zvezi z davkom, ki se drugače plačuje po nemškem ekološkem davku ([21]).

Eurallumina

(37) Eurallumina se prav tako sklicuje na legitimna pričakovanja in pojasnjuje, da je družba na podlagi Odločbe 2001/224/ES za svojo tovarno aluminijevega oksida sklenila številne obveznosti in je vanjo veliko vložila. Opravljena so bila naročila in nastali so stroški v zvezi z vgradnjo nove podajalne naprave za aluminij in nove enote za luženje, da bi se povečal rezervoar za ostanke, nastale v proizvodnem procesu, izboljšanjem enote za razkroj boksita ter drugimi manjšimi deli. Z lokalno skupnostjo so bile sklenjene številne obveznosti.

(38) Brez oprostitve tovarna ne bi bila rentabilna in bi jo bilo treba zapreti. Zaprtje tovarne ne bi spremenilo ali izboljšalo trgovine med državami članicami, saj vse ostale tovarne v Skupnosti obratujejo s polno zmogljivostjo.

(39) Pri sprejetju Odločbe 2001/224/ES je Svet ustrezno upošteval gospodarske vidike in vidike konkurence. Od sprejetja navedene odločbe se okoliščine niso spremenile. *Lex specialis*, ki temelji na členu 93 Pogodbe, prevlada nad postopkom *lex generalis*, ki temelji na členih 87 in 88 Pogodbe.

(40) Če bi se ukrep ponovno preučil, bi veljal za združljivega z interesom Skupnosti in pravili o državni pomoči. Ne povzroča izkrivljanja konkurence in ne vpliva na delovanje enotnega trga. Francoska in irska tovarna sta upravičeni do podobne oprostitve, nemška tovarna uporablja zemeljski plin, za katerega prav tako velja oprostitev plačila trošarin, in tovarne v Španiji in Grčiji niso v veliki meri konkurenčne tovarni na Sardiniji, saj se glavni del njihove proizvodnje uporabi v bližnji talilnici aluminija, preostali del pa sestavlja večinoma aluminijev oksid, primeren za talilnice, kar predstavlja ločen trg. Grška tovarna uporablja lokalno pridobljeni boksit in zato ne nosi stroškov prevoza surovin. Nedavno je bila španska tovarna prodana Alcoi in lahko se upravičeno pričakuje, da je odkupna cena odražala veljavne trošarinske stopnje. Tovarna v Združenem kraljestvu proizvaja zgolj aluminijev oksid, primeren za kemično uporabo.

(41) Italijanska trošarina je zelo visoka, mnogo višja od usklajene stopnje in mnogo višja od trošarin, ki veljajo drugje po Skupnosti.

([21]) Odločba Komisije v zadevi N 449/2001 – Nemčija – Ekološka davčna reforma (UL C 137, 8.6.2002, str. 24).

(42) Oprostitev le deloma odpravlja prikrajšanost tovarne na Sardiniji ob soočenju s svetovnim trgom.

(43) Tovarna je v prikrajšani regiji, za katero se lahko na podlagi točke 4.16 Smernic o državni regionalni pomoči odobri pomoč za tekoče poslovanje. Zaradi svoje lokacije Eurallumina nima dostopa do metana (ki je glavna sestavina zemeljskega plina) in je zato odvisna od uporabe težkega olja. Nima možnosti za hkratno proizvodnjo toplote in elektrike, kar bi letno znižalo stroške za okoli 10 milijonov EUR. Poleg tega ji italijanska okoljska zakonodaja nalaga dodatne stroške, ki letno znašajo okoli 8 milijonov EUR.

(44) Tovarna je bila zgrajena na pobudo italijanskih organov in z udeležbo Skupnosti. Prvotno je bila upravičena do odobrenih posojil in pomoči, vendar so se nato dejavnosti razvijale brez znatne državne pomoči nacionalnih organov ali Skupnosti.

(45) Nedavno so bile izvedene znatne naložbe za zagotovitev skladnosti z najstrožjimi normami in regionalnimi okoljskimi standardi.

(46) Ker sosednja tovarna Alcoe uporablja zgolj aluminijev oksid, proizveden v Eurallumini, bi zaprtje tovarne aluminijevega oksida povzročilo tudi zaprtje tovarne aluminija, kar bi povzročilo izgubo vsega skupaj 1 900 delovnih mest.

Alcan

(47) Alcan se sklicuje na globalni konkurenčni položaj in opozarja, da razlogi za oprostitev dejansko temeljijo na energijsko intenzivnemu značaju industrije.

(48) Naložbe so dolgoročnega značaja in so kapitalsko zelo intenzivne ter tvegane. Zato sta potrebna stabilno davčno in pravno ozadje.

(49) Alcan se je za več let zavezal k znatnemu investicijskemu programu. Trajna prizadevanja za posodobitev naprav in pripravo na prihodnost so mu omogočila ohraniti 500 neposrednih delovnih mest v gospodarsko občutljivi regiji. Odločba 2001/224/ES krepi prizadevanja tovarne za ohranitev njenega konkurenčnega položaja. Preklic oprostitve bi z vidika globalne konkurence, ki je že zelo prisotna, oslabil njegovo dejavnost.

Evropsko združenje za aluminij (EAA)

(50) EAA močno nasprotuje morebitnim ukrepom, ki bi negativno vplivali na trg kovinskega aluminija v Skupnosti. Tovarne aluminijevega oksida v Skupnosti obratujejo s polno zmogljivostjo. Kljub temu, da so med energetsko najbolj učinkovitimi na svetu, so proizvodni stroški višji kot v drugih tovarnah aluminijevega oksida v zahodnem svetu. Oprostitve le delno nadomeščajo prikrajšanost evropskih tovarn v primerjavi z njihovimi svetovnimi konkurenti v smislu surovin, prevoza, energetskih in okoljskih standardov Evropski proizvajalci aluminijevega oksida trenutno ne zadostijo notranjemu evropskemu povpraševanju in preklic oprostitev bi povzročil povečan uvoz iz drugih delov sveta. Evropski proizvajalci aluminija ne bi imeli druge izbire, kot da kupijo aluminijev oksid od neevropskih virov, kar bi povzročilo zmanjšano varnost dobave primarni industriji.

5. **PRIPOMBE FRANCIJE, IRSKE IN ITALIJE**

Francija

(51) Francija trdi, da je odločitev o sprožitvi postopka na podlagi člena 88(2) Pogodbe odvečna in brez pravne podlage. Narava in pravni pomen odločb Sveta ne moreta biti odvisna od tega, ali temeljijo na tretjem pododstavku člena 88(2) Pogodbe ali na Direktivi 92/81/EGS. Francija vsekakor meni, da oprostitev ne pomeni državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe.

(52) Po mnenju Francije je pomembno, da ni bila vložena nobena pritožba o izkrivljanju konkurence, kljub temu, da so bile oprostitve dodeljene za obdobje 4 let.

Irska

(53) Irska opozarja na zgodovino oprostitve in vztraja, da se obravnava kot veljavna pomoč. Odločbe Sveta so ustrezno upoštevale vidike konkurence, kakor so tudi predlogi Komisije za zadevne odločbe. Poleg tega je bila regija Shannon do leta 1999 del območja iz Cilja 1. Upravičencem mora biti zagotovljeno, da se lahko zanašajo na svoja legitimna pričakovanja.

(54) Leta 1992 je irska vlada zahtevala odstopanje od najnižje trošarinske stopnje z utemeljitvijo, da se tovarna nahaja v razmeroma nerazvitem območju in zaradi uporabe težkega olja kot vira energije ne more konkurirati industrijam drugih držav članic, ki imajo nižje davčne stopnje za gorivo in morebiti uporabljajo tudi zemeljski plin ali druge vire energije, za katere veljajo nižji davki ali pa niti niso obdavčeni.

(55) Irska je potrdila, da bo do oktobra 2002 vzpostavljen nov infrastrukturni razvoj dobave zemeljskega plina, ki bo oskrboval regijo Shannon, in da je Aughinish za spremembo svojega vira energije predvidel vlaganja v tovarno SPTE, ki bo uporabljala te nove dobave zemeljskega plina.

Italija

(56) Italija pojasnjuje, da Eurallumina za uporabo pristaniščpristanov in morskih grebenov na svoji lokaciji letno plača okoli 300 milijonov LIT (150 000 EUR). Plača tudi okoli 500 milijonov LIT letno (250 000 EUR) v obliki davka za ravnanje z odpadki (600 LIT na tono rdečega blata). Poleg tega so leta 1974 regionalni organi prepovedali odlaganje ostankov v Sredozemsko morje, ta praksa pa je še vedno dovoljena v Franciji in Grčiji. Ta prepoved je Eurallumini povzročila visoke stroške, ki so znašali 6 000 milijonov LIT (3 milijone EUR). Zaradi strogih mejnih emisijskih vrednosti (25 % pod nacionalno mejo za SO_x) je morala družba vlagati v novo tehnologijo razžveplevanja v višini 44 000 milijonov LIT (22 milijonov EUR), kar vključuje dodatne operativne stroške v višini 6 000 milijonov LIT (3 milijone EUR) letno, vključno z amortizacijo. Kljub tem naložbam mora družba vsako leto plačati dodatnih 1 100 milijonov LIT (0,55 milijonov EUR) okoljskih dajatev za onesnaževanje zraka.

6. **PRESOJA**

(57) Ker je bil okvir Skupnosti, ki velja za obdavčitev energije, po odločitvi Komisije o sprožitvi postopka na podlagi člena 88(2) Pogodbe bistveno spremenjen z Direktivo 2003/96/ES, je sedanja dokončna odločitev omejena na obdobje pred 1. januarjem 2004, ko se je začela uporabljati Direktiva 2003/96/ES.

6.1 **Obstoj državne pomoči do 31. decembra 2003**

(58) Člen 87(1) Pogodbe predvideva, da je „vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.

(59) Očitno je, da se oprostitve financirajo iz državnih sredstev, saj se država odreče določenemu denarnemu znesku, ki bi ji drugače pripadel.

(60) Oprostitve plačila trošarine znižujejo stroške pomembnega prispevka in s tem dajejo ugodnost upravičencem, ki so postavljeni v ugodnejši finančni položaj kot druga podjetja, ki uporabljajo mineralna olja v drugih industrijah ali regijah.

(61) V svojih pripombah so upravičenci in Francija izrazili mnenje, da oprostitve niso povzročile izkrivljanja konkurence in niso vplivale na delovanje enotnega trga, predvsem zato, ker je Skupnost neto uvoznica aluminijevega oksida, ker so morali proizvajalci Skupnosti konkurirati na svetovni ravni in so bili v neugodnem položaju zaradi visokih cen energije ter zato, ker preklic oprostitev ne bi izboljšal tržnega položaja za aluminijev oksid na ravni Skupnosti in bi zmanjšal varnost dobave primarnih virov za proizvodnjo aluminija. Menijo, da odsotnost izkrivljanja konkurence potrjuje dejstvo, da nihče od konkurentov ni podal pripomb glede odločitve Komisije o sprožitvi postopka na podlagi člena 88(2) Pogodbe. Vendar pa vse to ne spreminja presoje v uvodni izjavi 60. Nasprotno, to potrjuje, da so bila znižanja trošarine namenjena izrecno okrepitvi konkurenčnosti upravičencev proti njihovim konkurentom, s tem, ko so se zmanjšali stroški prvih Komisija ugotavlja, da se aluminijev oksid proizvaja tudi v Grčiji, Španiji, Nemčiji in na Madžarskem (čeprav je Madžarska država članica šele od 1. maja 2004).

(62) Z aluminijevim oksidom, tako SGA kot CGA, se trguje med državami članicami, kakor tudi z aluminijem, čigar trg je tesno povezan s trgom aluminijevega oksida. Zato je mogoče domnevati, da pomoč vpliva na trgovanje znotraj Skupnosti in izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco, četudi se bistven del proizvodnje aluminijevega oksida porabi v tovarnah aluminija, ki se nahajajo v bližini.

(63) Ukrepi, ki ne dajejo prednosti *nekaterim* podjetjem, ne sodijo v opredelitev državne pomoči iz člena 87(1), temveč se morajo v odsotnosti selektivnosti obravnavati kot splošni ukrepi. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti morajo biti na podlagi načela o enakem dostopu splošni ukrepi učinkovito dostopni vsem družbam in njihovega obsega se dejansko ne sme zmanjšati, na primer z diskrecijsko pravico države za njihovo dodelitev ali drugimi dejavniki, ki omejujejo njihov praktičen učinek. Komisija je pojasnila pojem splošnih ukrepov v Delovnem dokumentu za osebje, ki je bil obravnavan na sestanku delovne skupine Sveta dne 14. novembra 2002. Delovni dokument nadalje razlaga, pod katerimi pogoji je pomoč v obliki davčnih ukrepov združljiva s skupnim trgom. Zapisnik sestanka Sveta z dne 27. oktobra 2003, ko je bila sprejeta Direktiva 2003/96/ES, se izrecno nanaša na obrazložitve, dane na sestanku delovne skupine Sveta dne 14. novembra 2002. Vendar se v obravnavanem primeru oprostitve uporabljajo zgolj za družbe, ki proizvajajo aluminijev oksid in dejansko je v vsaki državi članici le ena družba, ki uživa ugodnosti zadevne oprostitve: Aughinish v regiji Shannon, Eurallumina na Sardiniji in Alcan v regiji Gardanne. Dokler so bile Odločbe Sveta zavezujoče, so bile oprostitve regionalno selektivne, saj so te odločbe dovolile oprostitve zgolj v določenih regijah in morebitnim vlagateljem, zainteresiranim za naložbe v proizvodnji aluminijevega oksida v drugih regijah, ni bila zagotovljena enaka obravnava. Izbira regij nima nikakršne zveze z notranjo logiko zadevnih nacionalnih davčnih sistemov.

(64) Preden se je začela uporabljati Direktiva 2003/96/ES, je zakonodaja Skupnosti od držav članic načeloma zahtevala naložitev trošarin za mineralna olja, zato da se posebne oprostitve, omejene na dano proizvodnjo in dane regije, ne bi mogle obravnavati kot upravičene glede na naravo in splošno shemo sistema. Argumenti, s katerimi Irska, Francija in Italija branijo oprostitev zgolj za proizvodnjo aluminijevega oksida, izhajajo iz tržnih razmer in razmer v proizvodnji aluminijevega oksida v zadevnih posebnih regijah. Ti argumenti ne izhajajo iz narave in logike ustreznih domačih davčnih sistemov, glede na to, da morajo slednji ustrezati zahtevam, ki jih določa zakonodaja Skupnosti. Zato ukrepi, odobreni pred začetkom uporabe Direktive 2003/96/ES, ne veljajo za upravičene glede na naravo in splošno shemo sistema ter ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 87(1).

6.2 **Nova pomoč in neveljavna pomoč**

(65) Pomoč, ki sta jo dodelili Francija in Italija, ne pomeni veljavne pomoči v smislu člena 1(b) Uredbe (ES) št. 659/1999 in pomoč, ki jo je dodelila Irska, pomeni veljavno pomoč le v omejenem obsegu. Najprej, ukrepi pomoči niso obstajali pred začetkom veljavnosti Pogodbe v zadevnih državah. To je popolnoma jasno v primeru Francije in Italije. Kar zadeva Irsko, pomoč ni bila dodeljena pred pristopom. Leta 1970 je organ za industrijski razvoj (IDA) pisal družbi Alcan, da je takrat veljavna irska zakonodaja predvidevala „*(a) uvoz … pogonskih sredstev brez plačila uvoznih dajatev in (b) oprostitev domačega davka za surovine za predelavo in izvoze*“. Dopis nadalje razlaga, da (podčrtanje dodano) „*medtem ko vam ne moremo ponuditi formalne obveze, da ne bo prišlo do spremembe zakonodaje, smo prepričani, da spričo ključnega pomena izvoza za irsko gospodarstvo ni mogoče, da bi se v predvidljivi prihodnosti zakonodaja spremenila v škodo projekta Alcan*.“ IDA v

zvezi s tem nadaljuje s poudarjanjem ugleda irske vlade. Takšno besedilo se ne sme zamenjati z zavezujočimi obvezami. V dopisu z dne 14. januarja 1974, tj. po pristopu Irske, so bila dana nadaljnja zagotovila. Vendar pa so bile davčne ugodnosti, veljavne leta 1970, po pristopu znatno spremenjene ali celo ukinjene in do leta 1980 je bilo treba za težka olja, ki se ne uporabljajo za zgorevanje v motorju motornega vozila, plačati najmanj 1,53 IEP na hektoliter. Sedanja oprostitev plačila trošarine, predpisane za kurilno olje, uporabljeno v proizvodnji aluminijevega oksida, ki se znatno razlikuje po svoji naravi, obliki in obsegu od zakonodaje, veljavne leta 1970, je bila vzpostavljena šele z odredbo z dne 12. maja 1983 in se uporablja za olje, uvoženo ali dobavljeno iz rafinerij ali carinskega skladišča 13. maja 1983 ali pozneje. Torej je bila odobrena dolgo po tem, ko se je na Irskem začela uporabljati Pogodba. Poleg tega je Irska v dopisu z dne 6. maja 1983 sprejela razloge Komisije, zakaj se mora pomoč priglasiti.

(66) Drugič, niti Komisija niti Svet nista nikoli dovolila ukrepov v skladu s pravili o državni pomoči.

(67) Tretjič, pomoč se ne more obravnavati kot odobrena v skladu s členom 4(6) Uredbe (ES) št. 659/1999. Francija in Italija nista nikoli priglasili ukrepov. V dopisu z dne 6. maja 1983 je Irska potrdila, da se je pomoč tedaj šele začela izvajati in da se lahko njen dopis Komisiji obravnava kot obvestilo za namene člena 93(3) [zdaj člen 88(3)] Pogodbe. Vendar pa ni Irska Komisiji nikoli poslala predhodnega uradnega obvestila o svoji nameri glede izvajanja ukrepa pomoči, kot določa člen 4(6) Uredbe (ES) št. 659/1999. Nasprotno, ukrep je začela izvajati že en teden po poslanem dopisu z dne 6. maja 1983, ki je Komisijo pozval, naj pomoč obravnava kot priglašeno. Zato Komisija meni, da se mora pomoč šteti kot nezakonita pomoč v smislu člena 1(f) Uredbe (ES) št. 659/1999. Tudi francoska in italijanska pomoč sta se začeli izvajati brez odobritve Komisije, kar je v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe. Države članice se glede takšne pomoči ne morejo sklicevati na pravila, določena v členu 4(6) Uredbe (ES) št. 659/1999. Čeprav je Uredba (ES) št. 659/1999 začela veljati šele leta 1999, so že pred tem datumom veljala podobna pravila v skladu s sodno prakso Sodišča ([22]).

(68) Četrtič, pomoč se lahko le delno šteje kot veljavna pomoč v skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 659/1999. Navedeni člen daje Komisiji pooblastila zahtevati vračilo pomoči z desetletnim zastaralnim rokom, ki začne teči na dan, ko je dodeljena nezakonita pomoč. V primeru Italije in Francije je bil ta rok prekinjen z dopisi Komisije z dne 29. maja 1998 in 2. junija 1998 ([23]). V primeru Irske je bil ta rok prekinjen z dopisom Komisije z dne 17. julija 2000. To pomeni, da se lahko le irska oprostitev šteje za veljavno pomoč, v kolikor zadeva rok pred 17. julijem 1990.

(69) Končno, člen 1(b)(v) Uredbe (ES) št. 659/1999 se v tej zadevi ne uporablja.

(70) Ker noben izmed primerov, ki jih predvideva člen 1(b) Uredbe (ES) št. 659/1999, ne velja za francosko in italijansko oprostitev, se pomoč šteje za novo pomoč. Irska oprostitev se kot nova pomoč šteje zgolj od 17. julija 1990. Zato je dolžnost in pristojnost Komisije oceniti združljivost nove pomoči s skupnim trgom v skladu s členom 88 Pogodbe. Niti Odločbe Sveta, navedene v uvodnih izjavah (1), (2) in (3), niti Direktivi 92/81/EGS in 2003/96/ES, ki zadevata zgolj davčno usklajevanje, ne spreminjajo te dolžnosti in pristojnosti. Navedeni pravni akti ne morejo prejudicirati presoje združljivosti na podlagi meril, določenih v členih 87(2) in (3) Pogodbe.

6.3 **Združljivost nove pomoči, dodeljene do 31. decembra 2003**

6.3.1 *Združljivost po pravilih za okoljsko pomoč*

(71) Komisija je proučila, ali nova pomoč, ki so jo dodelile Irska, Francija in Italija, izpolnjuje pogoje za izvzetje iz prepovedi državne pomoči iz člena 87(1), zlasti glede na pravila, ki se uporabljajo za okoljsko pomoč. Pomoč, dodeljeno po 3. februarju 2001, je treba presoditi na podlagi Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001 v skladu s točko 82(a) navedenih smernic. Pomoč, dodeljeno med 10. marcem 1994 in 3. februarjem 2001 je treba presoditi na podlagi Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 1994. V zvezi z obdobjem pred 10. marcem 1994 je pomembna praksa Komisije, ki je bila večinoma kodificirana v smernicah.

([22]) Glej zadevo 120/73 *Lorenz* [1973] Recueil 1471 in zadevo C-99/98 *Avstrija* proti *Komisiji* [2001] Recueil I-1101.

([23]) Glej sodbo z dne 6. oktobra 2005 v zadevi C-276/03 P *Scott* proti *Komisiji*, še neobjavljeno.

(72) Oddelek 3.4 Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 1994 razlaga, da se lahko pomoč za tekoče poslovanje odobri le izjemoma, če izravna dodatne proizvodne stroške v primerjavi z običajnimi stroški. Poleg tega „*se začasna oprostitev plačila novih okoljskih davkov lahko dovoli, kadar je to potrebno za izravnavo izgub v konkurenčnosti, zlasti na mednarodni ravni. Nadalje je treba upoštevati, kaj morajo zadevna podjetja storiti v zameno na področju zmanjševanja onesnaževanja*." Prvič, ukrepi niso bili omejeni na dodatne proizvodne stroške. Drugič, po svoji naravi niso bili začasni ali degresivni. Poleg tega oprostitve niso bile neposredno pogojene z drugimi ukrepi upravičencev za zmanjšanje onesnaževanja in zlasti porabe energije. Zato se sklene, da na podlagi Smernic Skupnosti iz leta 1994 in zaradi prakse Komisije pred 10. marcem 1994 pomoč ne more biti združljiva s skupnim trgom.

(73) V zvezi z obdobjem po 3. februarju 2001 določajo točke 47–52 oddelka E.3.2 Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001 pravila, ki se uporabljajo za vso pomoč za tekoče poslovanje v obliki zmanjšanja davkov ali davčnih oprostitev. Prvotno trošarine za mineralna olja niso bile oblikovane kot instrument okoljske politike. Vendar bi značilnost dajatve, zaradi katere bi le-ta lahko veljala za okoljsko, bila ta, da obdavčljiva osnova očitno škoduje okolju ([24]). Ker uporaba mineralnih olj očitno škoduje okolju, se lahko trošarine za mineralna olja štejejo za okoljske dajatve.

(74) V vseh treh državah članicah, na katere je ta odločba naslovljena, so trošarine za mineralna olja obstajale že pred uvedbo zadevnih oprostitev in se zato štejejo za obstoječe davke v smislu točke 51.2 Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001. Vendar imajo trošarine precejšen pozitivni vpliv na varstvo okolja v smislu točke 51.2(a), saj predstavljajo pomembno spodbudo proizvajalcem za zmanjšanje porabe mineralnih olj. Zadevne trošarine od začetka morebiti niso imele izrecnega okoljskega namena in o oprostitvah se je odločalo pred mnogimi leti, zlasti v primeru Irske in Italije, v vseh treh državah članicah pa vsekakor mnogo pred začetkom uporabe smernic za okoljsko pomoč iz leta 2001. Zato se lahko šteje, da je bilo o oprostitvah odločeno v času sprejetja trošarine. Posledično se lahko v skladu s točko 51.2 Smernic določbe iz točke 51.1 uporabljajo za oprostitve, ki se presojajo v tej odločbi.

([24]) Sporočilo o okoljskih dajatvah in bremenitvah na enotnem trgu (COM(97) 9 končna različica z dne 26.3.1997).

(75) V svojih pripombah so upravičenci navedli, da so v zameno za oprostitve znatno vlagali v varstvo okolja. Vendar ni dokazov, da so upravičenci z zadevnimi državami članicami sklenili kakršne koli sporazume, s katerimi bi se zavezali k doseganju ciljev na področju varstva okolja v obdobju, v katerem so se uporabljale oprostitve. Prav tako za davčne oprostitve niso veljali pogoji, ki bi zagotavljali enak učinek kot takšni sporazumi ali obveznosti. Poleg tega se zdi, da okoljske naložbe niso presegle naložb, potrebnih za uskladitev z ustrezno zakonodajo, ali naložb, ki so bile izvedljive in gospodarne s trgovinskega vidika. Zato pogoji za uporabo točke 51.1(a) Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001 niso izpolnjeni in se v tej zadevi uporabljajo zgolj določbe iz točke 51.1(b).

(76) V zvezi z obdobjem do 31. decembra 2003 zadevajo oprostitve davek Skupnosti, tj. davek, ki je bil usklajen na podlagi Direktive 92/82/ES. Zato se uporablja prva alinea točke 51.1(b) Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001. V skladu z navedeno določbo se zmanjšanje davka Skupnosti odobri, če je znesek, ki ga upravičenci dejansko plačajo po zmanjšanju, še vedno višji od najnižjega zneska Skupnosti. Vendar so bile vse tri oprostitve popolne oprostitve. Ob upoštevanju pozitivnega vpliva davka na varstvo okolja, omenjenega v uvodni izjavi (73) te odločbe, se zadevni ukrepi lahko razglasijo za združljive s skupnim trgom, kolikor morajo upravičenci plačati višjo stopnjo kot je najnižja stopnja Skupnosti, določena z Direktivo 92/82/ES, ki je takrat znašala 13 EUR na 1 000 kg. Zato se lahko za združljivo šteje zgolj oprostitev plačila davka, ki presega stopnjo 13,01 EUR, medtem ko predstavlja oprostitev do stopnje 13,01 EUR nezdružljivo pomoč.

(77) V nasprotju s trditvami Aughinisha, ta presoja ni v neskladju z odločitvijo Komisije glede nemškega ekološkega davka ([25]), pri čemer je Komisija uporabila enaka merila, vključena v Smernice Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001, kot v tej zadevi. Argumenti, ki so jih predložile države članice, upravičenci in EAA med uradnim postopkom, zlasti argumenti, da ni izkrivljanja konkurence, ne upoštevajo obstoja izmenjav v sektorju aluminija in aluminijevega oksida in ne spodkopavajo tega sklepa v skladu s smernicami za okoljsko pomoč.

([25]) Glej opombo 21.

6.3.2 *Združljivost nove pomoči v skladu s členom 87(3)(a) Pogodbe*

(78) V zvezi z izjemo iz člena 87(3)(a) Pogodbe, ki se nanaša na pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika, Komisija ugotavlja, da se za poznejši del obdobja, za katerega so bile oprostitve odobrene, uporabljajo Smernice Skupnosti o državni regionalni pomoči iz leta 1998. Točka 4.15 teh smernic določa, da se lahko pomoč za tekoče poslovanje izjemoma dodeli v regijah, ki so upravičene na podlagi odstopanja iz člena 87(3)(a), pod pogojem, da je upravičena zaradi svojega prispevka k regionalnemu razvoju in zaradi svoje narave ter da je njena višina sorazmerna z razvojnimi problemi, ki jih želi ublažiti. Država članica mora sama dokazati obstoj kakršnih koli problemov in izmeriti njihovo pomembnost. V skladu s točko 4.17 Smernic mora biti pomoč za tekoče poslovanje časovno omejena in se postopno zmanjševati. Navedeni pogoji v tej zadevi niso izpolnjeni.

(79) Gardanne ni regija, ki je upravičena z odstopanjem iz člena 87(3)(a), in zato ta izjema ne velja za francosko oprostitev. Sardinija je regija, ki je upravičena z odstopanjem iz člena 87(3)(a). Regija Shannon je bila regija, upravičena z odstopanjem iz člena 87(3)(a), zgolj do revizije regionalne karte leta 1999. Kot prehodni ukrep bi se pomoč za tekoče poslovanje v navedeni regiji lahko izjemoma dovolila do konca leta 2001.

(80) V odločitvah, s katerimi je Komisija sprožila postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe ([26]), je Komisija izrazila dvome o tem, ali so pomoči lahko združljive s skupnim trgom v skladu s členom 87(3)(a) Pogodbe. Italijanski in irski organi niso predložili nobenih pojasnil, da bi ublažili te dvome. Niso dokazali obstoja posebnih razvojnih problemov ali izmerili njihove pomembnosti, da bi s tem opravičili dodelitev pomoči za tekoče poslovanje. Zlasti pa visoke cene energije in konkurenca uvozov iz tretjih držav nimajo regionalnega značaja. Četudi bi za zadevne regije nerazpoložljivost zemeljskega plina predstavljala posebno regionalno oviro, kar pa ni bilo dokazano, Irska in Italija nista dokazali pomembnosti takšnih razvojnih ovir, da bi opravičili obseg pomoči. Italijanska zakonodaja, ki po navedbah Eurallumine povzroča dodatne stroške, ima deloma lahko regionalni značaj, saj je bila Sardinija razglašena za območje z veliko nevarnostjo za okoljsko krizo, vendar pa je na splošno ni mogoče obravnavati kot poseben razvojni problem regije. Vsekakor se zdi, da zadevne oprostitve niso časovno omejene in se ne zmanjšujejo postopno, kot zahtevajo smernice. Torej pomoč ne more biti združljiva s skupnim trgom na podlagi dejstva, da pospešuje razvoj nekaterih regij.

(81) Enako velja glede obdobja pred začetkom uporabe Smernic Skupnosti o državni regionalni pomoči. Zlasti je treba opozoriti, da je leta 1983 Irska v dopisu zagotovila, da se bodo omejitve, ki veljajo na podlagi Usklajevalnih načel za regionalne sisteme pomoči iz leta 1978 ([27]), v celoti spoštovale. Jasno je, da pravila, določena v navedenem dokumentu, ne morejo upravičevati dodeljevanja pomoči neprekinjeno vse do devetdesetih let, prav tako Irska ni predložila nobenih poročil o spremljanju, s katerimi bi dokazala, da pomoč ni presegala takrat veljavne intenzivnosti pomoči. Poleg tega zadevna pravila potrjujejo negativno stališče Komisije glede združljivosti pomoči za tekoče poslovanje s skupnim trgom. Ko je Komisija leta 1998 sprejela Smernice o državni regionalni pomoči, je tudi predlagala ustrezne ukrepe, ki naj bi jih države članice sprejele za uskladitev svojih ukrepov z novimi pravili, ter prosila države članice, naj pripravijo seznam vseh ukrepov, ki bi se še naprej uporabljali. Na te sezname ni bil vključen noben od ukrepov, na katere se ta odločba nanaša.

6.3.3 *Združljivost nove pomoči v skladu z drugimi določbami*

(82) Komisija je ocenila, ali se izjeme, določene v členu 87(2) in (3) Pogodbe, uporabljajo za novo pomoč.

(83) Izjeme iz člena 87(2) Pogodbe bi lahko služile kot osnova za ugotovitev združljivosti pomoči s skupnim trgom. Vendar pomoč nima socialnega značaja in ni dodeljena posameznim potrošnikom, ne povrača škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki, in ni potrebna za nadomestilo gospodarske škode, ki jo je povzročila delitev Nemčije. Zato se v tej zadevi člen 87(2) ne uporablja.

(84) Izjeme iz člena 87(3)(b) in (d) Pogodbe, ki se nanašajo na projekte skupnega evropskega interesa ali na odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice in na pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine, se v tem primeru seveda ne uporabljajo. Irska, Italija in Francija niso poskusile upravičiti pomoči na osnovi teh razlogov.

([26]) Glej opombo 1.

([27]) UL C 31, 3.2.1979.

(85) Kar zadeva prvi del izjeme iz člena 87(3)(c) Pogodbe, namreč pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti, pomoč ni namenjena raziskavam in razvoju, naložbam malih in srednjih podjetij ali reševanju oziroma prestrukturiranju upravičencev, niti nima nobenenga drugega namena, ki bi lahko bil pomemben za uporabo zadevne določbe in bi Komisiji omogočil razglasiti pomoč za združljivo. Drugi del člena 87(3)(c), namreč pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih območij, se uporablja za lokacijo Gardanne, vendar državam članicam ne dovoljuje dodelitve pomoči za tekoče poslovanje (glej točko 4.15 Smernic o državni regionalni pomoči).

(86) Ker ni drugih razlogov, ki bi potrdili, da je pomoč združljiva s skupnim trgom, je edina pomoč, ki se lahko šteje za združljivo s skupnim trgom, del pomoči, ki je v skladu s smernicami za okoljsko pomoč, kakor je navedeno v uvodni izjavi (76).

6.4 **Predhodna presoja ukrepov za obdobje pred 1.1.2004**

(87) Odkar se je 1. januarja 2004 začela uporabljati Direktiva 2003/96/ES, dvojna uporaba energentov in njihova uporaba kot negoriv kakor tudi za mineraloške postopke ne sodi v njeno področje uporabe, države članice pa se po lastni presoji odločijo, ali bodo takšne uporabe obdavčile ali ne. Oprostitev takšnih uporab energije *lahko* predstavlja splošni ukrep, ki ne vključuje državne pomoči, če spada v okvir narave in logike domačega davčnega sistema. Uvodna izjava 22 v preambuli k Direktivi 2003/96/ES navaja, da „*za energente praviloma velja pravni okvir Skupnosti, če se uporabljajo kot gorivo za ogrevanje ali pogonsko gorivo. V tem pogledu narava in logika davčnega sistema narekujeta, da se iz obsega okvira izključi dvojno uporabo energentov in njihovo uporabo kot negoriv kakor tudi za mineraloške postopke*."

(88) Poleg tega sta Svet in Komisija ob sprejetju Direktive 2003/96/ES skupno razglasila, da ([28]) „*Za energente praviloma velja pravni okvir Skupnosti, če se uporabljajo kot gorivo za ogrevanje ali pogonsko gorivo. Mogoče je oceniti, da je v naravi in logiki davčnega sistema, da se iz obsega okvira izključi dvojno uporabo energentov in njihovo uporabo kot negoriv kakor tudi za mineraloške postopke. Države članice lahko za vsako uporabo sprejmejo ukrepe za obdavčitev ali neobdavčitev ali za popolno ali delno obdavčitev. Električna energija, ki se uporablja na podoben način, se mora obravnavati enakovredno. Takšne izjeme od splošnega sistema ali razlikovanja znotraj tega sistema, ki jih upravičuje narava splošnega programa davčnega sistema, ne vključujejo državnih pomoči.*"

(89) Kljub temu je Komisija v Delovnem dokumentu za osebje, navedenem v uvodni izjavi (63), ne le pojasnila pojem splošnih ukrepov, temveč tudi navedla, da „*vsebuje osnutek direktive o obdavčitvi energije številne možnosti, zaradi česar je nemogoče vnaprej določiti, ali bo njihov način izvajanja s strani držav članic imel za posledico državno pomoč v smislu člena 87*". Uvodna izjava (32) v preambuli k in člen 26(2) Direktive 2003/96/ES države članice opominjata na obveznost uradne priglasitve državne pomoči, določene v členu 88(3) Pogodbe.

(90) V tem posebnem primeru Komisija tudi po začetku veljavnosti Direktive 2003/96/ES dvomi, ali zadevne oprostitve spadajo v okvir narave in logike domačih sistemov. Zdijo se zelo selektivne in se uporabljajo zgolj glede uporabe težkega olja za proizvodnjo enega samega proizvoda, aluminijevega oksida. Poleg tega vsaka od njih dejansko koristi le določenemu podjetju, povezanemu s tovarno, ki se nahaja v določeni regiji. V tem smislu bi lahko za zadevne ukrepe še vedno veljalo, da pomenijo državno pomoč.

(91) V tem primeru je nov pravni položaj, ki je nastal z Direktivo 2003/96/ES, pomemben tudi za presojo združljivosti takšnih ukrepov s skupnim trgom. Ker zdaj obdavčitev mineralnih olj, ki se uporablja za njihovo dvojno uporabo, uporabo kot negoriv in za mineraloške postopke, sodi zunaj področja uporabe usklajenih ukrepov Skupnosti, oprostitve zadevajo državne davke, določene v odsotnosti davka Skupnosti v smislu druge alinee točke 51.1(b) Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja. Navedena določba od podjetij, upravičenih do oprostitev, zahteva, da plačajo pomemben del

([28]) Addendum au projet de process verbal, 14140/03, z dne 24.11.2003, http://register.consilium.eu.int/pdf/fr/03/st14/st14140-ad01.fr03.pdf

državnega davka. Razlog za to je spodbujanje podjetij k izboljšanju njihove okoljske uspešnosti. To sledi iz besedila prve alinee točke 51.1(b) Smernic, ki dovoljuje zmanjšanje usklajenega davka, če je znesek, ki ga podjetja plačajo po zmanjšanju, še vedno višji od najnižjega zneska Skupnosti, *„da bi podjetja spodbujali k izboljšanju varstva okolja“*. Enako velja v primeru, da je državni davek znatno višji kot primerljivi davki v (nekaterih) drugih državah članicah, kot je veljalo v primeru Italije. V praksi Komisije je postalo jasno, da se lahko kot pomemben delež ponavadi šteje 20 % ali najnižji znesek Skupnosti, ki se uporablja za uporabe energije, ki sodijo v področje uporabe Direktive 2003/96/ES (15 EUR na tono), kar koli je nižje ([29]). Zato Komisija na tej stopnji meni, da se lahko za združljivo šteje zgolj oprostitev, ki presega stopnjo 20 % domačega davka ali presega 15 EUR na tono, kar koli je nižje; zato oprostitev do stopnje 20 % ali do 15 EUR na tono predstavlja nezdružljivo pomoč.

(92) Ker države članice in zainteresirane stranke niso imele priložnosti za predložitev svojih pripomb glede pravnega položaja, nastalega z Direktivo 2003/96/ES, Komisija meni, da je primerno podaljšati formalni postopek preiskave v zvezi z uporabo ukrepov od 1. januarja 2004.

7. VRAČILO POMOČI

(93) V skladu s členom 14(1) Uredbe (ES) št. 659/1999, če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč. Komisija ne sme zahtevati vračila pomoči, če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava Skupnosti.

(94) Treba je preučiti, ali se lahko v tej zadevi uporabi katero od splošnih načel prava Skupnosti, kot je načelo legitimnih pričakovanj ali načelo pravne varnosti, da se prepreči izterjava nezakonite in nezdružljive pomoči od upravičencev.

([29]) Glej npr. Odločbo Komisije z dne 30.6.2004 v zadevi C 42/2003 (UL L 165, 25.6.2005, str. 21), Odločbo z dne 13.2.2002 v zadevi N 449/01 (UL C 137, 8.6.2002, str. 4), Odločbo z dne 11.12.2002 v zadevi N 74/A/2002 (UL C 104, 30.4.2003, str. 9) in Odločbo z dne 11.12.2001 v zadevah NN 3A/2001 ter NN 4A/2001 (UL C 104, 30.4.2003, str. 6). Te zadeve so še posebej pomembne, saj prav tako zadevajo oprostitve plačila energetskih davkov. Na drugi strani pa je v Odločbi Komisije o delnem vračilu davka za odpadne vode na Danskem mogoče najti pojasnila za to, kaj bi Komisija štela kot prenizko: Odločba z dne 3.4.2002 v zadevi NN 30/A-C/2001 (UL C 292, 27.11.2002, str. 6).

7.1 Vračilo nezdružljive pomoči, dodeljene do 2. februarja 2002

(95) Glede možnosti upravičencev, da se lahko s sklicevanjem na legitimna pričakovanja izognejo vračilu nezakonite in nezdružljive pomoči, iz sodne prakse Sodišča sledi, da *„razen v izjemnih okoliščinah prejemnik pomoči ne more imeti legitimnih pričakovanj, da je bila pomoč ustrezno dodeljena, razen če je bila dodeljena v skladu z določbami o predhodnem nadzoru državne pomoči. Preudaren gospodarski subjekt bi ponavadi moral biti sposoben ugotoviti, ali se je ravnalo v skladu s postopkom“* ([30]).

(96) Vse Odločbe Sveta, navedene v uvodnih izjavah (1), (2) in (3) te odločbe, so temeljile na predlogu Komisije. Bilo bi proti pričakovanjem, da bi Komisija Svetu predložila predloge, ki dovoljujejo nacionalne ukrepe, ki bi veljali za nezdružljive z drugimi določbami Pogodbe, ne da bi nakazala to možnost, zlasti kadar predlogi zadevajo zelo poseben problem in majhno število upravičencev, kot v tem primeru, in so zadevne določbe namenjene preprečevanju izkrivljanja konkurence znotraj Skupnosti. Poleg teh splošnih pričakovanj bi bilo gotovo proti pričakovanjem, da bi Komisija Svetu predlagala odobritev podaljšanja veljavne oprostitve, če bi menila, da je možno, da je katera koli pomoč v okviru veljavne oprostitve nezdružljiva s skupnim trgom.

(97) Razen Odločbe 2001/224/ES ni nobena od Odločb, navedenih v uvodnih izjavah (1), (2) in (3), omenila morebitnega nasprotja s pravili državne pomoči ali se sklicevala na obveznost priglasitve. Poleg tega preambula k Odločbi 92/510/EGS navaja, da *„Komisija in vse države članice sprejemajo, da so te oprostitve utemeljene v smislu posebnih politik in ne povzročajo izkrivljanja konkurence ali vplivajo na delovanje notranjega trga“*. Enako besedilo je uporabljeno v Odločbah 93/697/ES in 96/273/ES. Odločbe 97/425/ES, 99/255/ES in 99/880/ES se sklicujejo na dejstvo, da *„oprostitve in zmanjšanja redno pregleduje Komisija, da bi zagotovila njihovo združljivost z delovanjem notranjega trga in drugimi cilji Pogodbe“* (podčrtanje dodano). Iz tega besedila se zdi, da manjka eden od

([30]) Zadeva C-5/89 *Komisija* proti *Nemčiji* [1990] Recueil I-3437, odstavek 14 in zadeva C-169/95 *Španija* proti *Komisiji* [1997] Recueil I-135, odstavek 51; zadeva T-55/99 *CETM* proti *Komisiji* [2000] Recueil II-3207, odstavek 121.

elementov opredelitve državne pomoči v členu 87 Pogodbe, namreč izkrivljanje konkurence. Peta uvodna izjava v preambuli k Odločbi 2001/224/ES je prvič pojasnila, da mora biti ne glede na dovoljenje Sveta v okviru Direktive 92/81/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uskladitvi trošarinskih struktur za mineralna olja ([31]) Komisija o zadevnih nacionalnih ukrepih obveščena v skladu s členom 88(3) ES, kadar ti predstavljajo državno pomoč. Glede na vrsto prejšnjih oprostitev in dejstvo, da je bila tudi Odločba 2001/224/ES sprejeta na podlagi predloga Komisije, je v odsotnosti nadaljnjih ukrepov Komisije glede državne pomoči za države članice in upravičence vseeno ostalo nekaj dvoumnosti.

(98) Na splošno Komisija meni, da se v primeru individualne pomoči legitimna pričakovanja končajo, ko se Komisija odloči za sprožitev postopka na podlagi člena 88(2) Pogodbe. O zadevni odločitvi je uradno obveščena zadevna država članica, ki nato o tem obvesti upravičenca. Vendar so okoliščine te zadeve izjemne, kolikor je Komisija s predložitvijo predlogov Svetu povzročila in ohranila nekatere dvoumnosti. Poleg tega Komisija ne more ugotoviti, ali so države članice dejansko obvestile posamezne upravičence o odločitvi Komisije za sprožitev formalnega postopka preiskave in, če da, kdaj so to storile. V teh okoliščinah ni mogoče izključiti dejstva, da so imeli upravičenci pravico zanašati se na legitimna pričakovanja do 2. februarja 2002, ko so bile odločitve Komisije za sprožitev postopka v skladu s členom 88(2) Pogodbe glede oprostitev objavljene v *Uradnem listu*. Najpozneje s to objavo je bila odpravljena negotovost v zvezi z dejstvom, da bi morala zadevne ukrepe odobriti Komisija v skladu s členom 88 Pogodbe ES, če so ti predstavljali državno pomoč.

(99) Odreditev vračila nezdružljive pomoči za obdobje do 2. februarja 2002 bi v izjemnih okoliščinah te posebne zadeve tudi kršilo načelo pravne varnosti. V skladu s sodno prakso je to načelo kršeno, kadar negotove okoliščine in nejasnosti povzročijo dvoumni položaj, katerega bi Komisija morala razjasniti pred sprejetjem ukrepov za odreditev vračila ([32]). V tej zadevi okoliščine so povzročile dvoumni položaj, ne le za upravičenca, temveč tudi za države članice, ki so bile upravičene, da se zanašajo na besedila Odločb 92/510/EGS, 93/697/ES, 96/273/ES, 97/425/ES, 1999/255/ES, 1999/880/ES in 2001/224/ES.

([31]) UL L 316, 31.10.1992, str. 12

([32]) Sodba z dne 1. julija 2004 v zadevi T-308/00, Salzgitter AG proti Komisiji, še neobjavljena, odstavek 180.

(100) Končno bi bila izterjava pomoči od upravičencev, ki izhaja iz oprostitev, odobrenih do 2. februarja 2002, v nasprotju s splošnimi načeli prava Skupnosti. Zato se od Irske, Italije in Francije ne zahteva izterjava takšne pomoči.

7.2 **Vračilo nezdružljive pomoči, odobrene od 3. februarja 2002 do 31. decembra 2003**

(101) Kot je razloženo v uvodni izjavi 97, Komisija meni, da sta vrsta prejšnjih oprostitev in dejstvo, da je bila tudi Odločba 2001/224/ES sprejeta na podlagi predloga Komisije, povzročila nekatere dvoumnosti. Vendar pa je sklicevanje na pravila državne pomoči v Odločbi 2001/224/ES jasno in države članice opominja, da je njihova dolžnost priglasiti državno pomoč Komisiji, da jo slednja na podlagi navedenih pravil lahko presodi. Poleg tega je Komisija pred sprejetjem Odločbe 2001/224/ES večkrat pozvala Irsko, Francijo in Italijo, naj zadevne ukrepe priglasijo. Odločitev Komisije o sprožitvi postopka v skladu s členom 88(2) Pogodbe je dokončno potrdila dvome Komisije v zvezi z obstojem ali združljivostjo pomoči. Zato so najpozneje 2. februarja 2002, ko je bila odločitev Komisije o sprožitvi postopka v skladu s členom 88(2) Pogodbe glede oprostitev objavljena v *Uradnem listu*, prenehala obstajati vsa legitimna pričakovanja in položaj pravne negotovosti v zvezi z dejstvom, da bi morala v skladu s členom 88 zadevne ukrepe, če predstavljajo državno pomoč, odobriti Komisija.

(102) Dejstvo, da je Irska od leta 1995 sistematično poročala o irskem ukrepu in da je bila pomoč vključena v letne preglede Komisije o državni pomoči, ne ustvarja nikakršnih legitimnih pričakovanj v zvezi z obdobjem od 3. februarja 2002. Nasprotno, to potrjuje, da so se irski organi zavedali značaja državne pomoči ukrepa, pri čemer so prav tako vedeli, da ukrep nikoli ni bil odobren na podlagi pravil državne pomoči. Poročanje o ukrepu ne more nadomestiti obveznosti države članice, da državno pomoč priglasi v skladu s členom 88(3) Pogodbe. Poleg tega pregledi poročajo o zneskih državne pomoči, ki so bili odobreni ne glede na to, ali je državna pomoč združljiva s skupnim trgom ali ne. Prav tako različni letni pregledi državne pomoči o pomoči razpravljajo v obliki davčnih oprostitev na splošno in se ne nanašajo izrecno na pomoč za proizvodnjo aluminijevega oksida. Sklicevanje na irski ukrep v obvestilih Svetovni trgovinski organizaciji ne ustvarja legitimnih pričakovanj, saj so ta obvestila sestavljena v drugačnem pravnem okviru za drugačne namene.

(103) Nezdružljivo pomoč, odobreno od 3. februarja 2002 do 31. decembra 2003, se izterja od upravičencev, saj se ni mogoče sklicevati na nobeno splošno načelo prava Skupnosti za preprečitev takšne izterjave.

8. **SKLEP**

(104) Sklenjeno je, da oprostitve plačila trošarine za težka kurilna olja, ki se uporabljajo kot gorivo v proizvodnji aluminijevega oksida, ki so jih odobrile Francija, Irska in Italija do 31. decembra 2003, pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe. Pomoč, ki jo je dodelila Irska pred 17. julijem 1990, pomeni veljavno pomoč. Pomoč, dodeljena med 17. julijem 1990 in 2. februarjem 2002, je v veliki meri nezdružljiva s skupnim trgom. Vendar pa ni primerno odrediti vračila te nezdružljive pomoči, saj bi to bilo v nasprotju s temeljnimi načeli prava Skupnosti.

(105) Za obdobje med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003 velja, da je pomoč delno nezdružljiva s skupnim trgom, saj upravičenci niso plačevali višje stopnje kot je najnižja stopnja Skupnosti. To pomeni, da za to obdobje del oprostitve, ki presega stopnjo 13,01 EUR na 1 000 kg, pomeni združljivo pomoč. Preostala pomoč pomeni nezdružljivo pomoč.

(106) Člen 14(1) Uredbe (ES) št. 659/1999 določa, da če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč. Zato morajo Francija, Irska in Italija sprejeti vse potrebne ukrepe, da prejemniki vrnejo nezdružljivo pomoč, dodeljeno od 3. februarja 2002. V ta namen bi morale Francija, Irska in Italija od ustreznih upravičencev zahtevati vračilo pomoči v dveh mesecih od uradnega obvestila o tej odločbi. Pomoč, ki se izterja, mora vključevati obresti, izračunane v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ([33]).

(107) Francija, Irska in Italija morajo Komisiji poslati ustrezen obrazec, s katerim poročajo o napredku vračila pomoči, pri čemer podrobno navedejo dejansko sprejete ukrepe za izvedbo takojšnjega in učinkovitega vračila pomoči. Poleg tega morajo Komisiji v dveh mesecih od uradnega obvestila o tej odločbi poslati dokumente, ki dokazujejo, da prejemniki dejansko vračajo nezakonito in nezdružljivo pomoč (na primer okrožnice, izdani nalogi za izterjavo itd.).

(108) Glede na navedeno Komisija dvomi, da so oprostitve plačila trošarine za težka kurilna olja, ki se uporabljajo kot gorivo v proizvodnji aluminijevega oksida, ki so jih odobrile Francija, Irska in Italija od 1. januarja 2004, združljive s skupnim trgom.

(109) Zato se Komisija glede obdobja po 31. decembru 2003 na podlagi člena 4(4) in člena 6 Uredbe (ES) št. 659/1999 odloči za širitev formalnega postopka preiskave teh ukrepov in od francoskih, irskih in italijanskih organov zahteva, da v enem mesecu od datuma prejema uradnega obvestila o tej odločbi predložijo svoje pripombe in zagotovijo vse podatke, ki bi ji pri presoji teh ukrepov lahko pomagali. Predložene pripombe lahko zadevajo bodisi značaj državne pomoči, ki ga imajo ukrepi v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, ali združljivost pomoči s skupnim trgom.

(110) Komisija od francoskih, irskih in italijanskih organov zahteva, da kopijo te odločbe nemudoma pošljejo upravičencem ukrepov.

(111) Komisija želi Francijo, Italijo in Irsko opomniti, da ima člen 88(3) Pogodbe odložilni učinek, in jih opozoriti na člen 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999, ki določa, da mora upravičenec vrniti vso nezakonito pomoč.

(112) Komisija opozarja Francijo, Italijo in Irsko, da bo obvestila zainteresirane stranke z objavo te odločbe v *Uradnem listu Evropske unije*. Z objavo obvestila v Dopolnilu EGP k *Uradnemu listu Evropske unije* bo obvestila tudi zainteresirane stranke v državah Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP, ter s kopijo te odločbe obvestila nadzorni organ Efte. Vse zainteresirane stranke bodo povabljene, da predložijo svoje pripombe v enem mesecu od datuma takšne objave –

([33]) UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Oprostitve plačila trošarine, ki so jih do 31. decembra 2003 odobrile Francija, Irska in Italija glede težkih kurilnih olj, uporabljenih v proizvodnji aluminijevega oksida, pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe.

Člen 2

Pomoč, dodeljena med 17. julijem 1990 in 2. februarjem 2002, kolikor je nezdružljiva s skupnim trgom, se ne povrne, saj bi bilo to v nasprotju s splošnimi načeli prava Skupnosti.

Člen 3

Pomoč, navedena v členu 1, dodeljena med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003, je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3) Pogodbe, kolikor upravičenci plačajo najmanj stopnjo 13,01 EUR na 1 000 kg težkega kurilnega olja.

Člen 4

Pomoč, navedena v členu 1, dodeljena med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003, je nezdružljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3) Pogodbe, kolikor upravičenci niso plačali stopnje 13,01 EUR na 1 000 kg težkega kurilnega olja.

Člen 5

1. Francija, Irska in Italija bodo sprejele vse potrebne ukrepe, da bodo upravičenci vrnili nezdružljivo pomoč, navedeno v členu 4.

2. Vračilo se izvede nemudoma in skladno s postopki, določenimi v nacionalni zakonodaji zadevne države članice, če omogočajo takojšnjo in učinkovito izvajanje te odločbe.

3. Pomoč, ki se izterja, vključuje obresti, ki se plačajo od datuma, ko je bila pomoč na razpolago upravičencu, do datuma njene dejanske izterjave.

4. Obresti se izračunajo v skladu z določbami iz Poglavja V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES.

5. Francija, Irska in Italija v dveh mesecih od uradnega obvestila o tej odločbi od upravičencev nezdružljive pomoči, navedenih v členu 4, zahtevajo vračilo nezakonito dodeljene pomoči, skupaj s pripadajočimi obrestmi.

Člen 6

1. Francija, Irska in Italija v dveh mesecih uradnega obvestila o tej odločbi Komisijo obvestijo o načrtovanih ukrepih in ukrepih, ki so jih že sprejele za uskladitev s to odločbo.

2. Z izpolnitvijo vprašalnika iz Priloge zagotovijo informacije o vračilu.

Člen 7

Ta odločba je naslovljena na Francosko republiko, Republiko Irsko in Italijansko republiko.

V Bruslju, 7. decembra 2005

Za Komisijo

Neelie KROES

Članica Komisije

PRILOGA

INFORMACIJE O IZVAJANJU ODLOČBE KOMISIJE C(2005) 4436

1. **Izračun zneska, ki ga je treba izterjati**

1.1 Prosimo, navedite naslednje informacije o znesku nezakonite državne pomoči, ki je bila dana na razpolago upravičencu:

Datum(i) plačila (°)	Znesek pomoči (*)	Valuta	Upravičenec

(°) Datum(i), ko je bila pomoč (posamezni obroki) dana na razpolago upravičencu (kolikor je ukrep sestavljen iz številnih obrokov povračil, uporabljajte ločene vrstice).
(*) Znesek pomoči, dan na razpolago upravičencu (v bruto ekvivalentih pomoči).

Pripombe:

1.2 Prosimo, natančno razložite, kako so bile izračunane obresti, ki se morajo plačati za znesek pomoči, ki jo je treba izterjati.

2. **Načrtovani ukrepi in že sprejeti ukrepi za vračilo pomoči**

2.1 Prosimo, natančno opišite že sprejete ukrepe in načrtovane ukrepe za takojšnje in učinkovito vračilo pomoči. Prav tako razložite, kateri nadomestni ukrepi so na voljo po nacionalnem pravu za izvajanje vračila pomoči. Kjer je to potrebno, navedite tudi pravno podlago za sprejete/načrtovane ukrepe.

2.2 Kdaj bo izterjava pomoči zaključena?

3. **Vračilo, ki se že izvaja**

3.1 Prosimo, navedite naslednje informacije o zneskih pomoči, ki jih je upravičenec že vrnil:

Datum(i) (°)	Znesek povrnjene pomoči	Valuta	Upravičenec

(°) Datum(i), ko je bila pomoč povrnjena.

3.2 Prosimo, priložite informacije, ki dokazujejo vračilo zneskov pomoči, navedenih v preglednici pod točko 3.1 zgoraj.